

ЗМІСТ

Наталія Хібеба, Валентина Леснова

То саме добре, що у нас прийнято їсти:

магія борщу у світосприйнятті українців 12

Діалектні тексти про борщ 17

ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ НАРІЧЧЯ 19

Закарпатські говірки 21

Закарпатська область 21

Березники Свалявського району 21

Білки Іршавського району 23

Буштино Тячівського району 28

Верб'яз Воловецького району 30

Залужжя Мукачівського району 34

Золотарево Хустського району 36

Каштаново Берегівського району 38

Керецьки Свалявського району 40

Кибляри Ужгородського району 43

Кострино Великоберезнянського району 45

Липча Хустського району 48

Лінці Ужгородського району 51

Майдан Міжгірського району 53

Мала Розтока Іршавського району 55

Нанково Хустського району 60

Новоселиця Тячівського району 61

Павлово Свалявського району 64

Подобовець Міжгірського району 65

Приборжавське Іршавського району 67

Ракошино Мукачівського району 70

Торунь Міжгірського району¹ 73

¹ Деякі дослідники зараховують цю говірку до бойківських; пор.: Николаев С.Л., Толстая М.Н. Словарь карпатоукраинского торуньского говора (с грамматическим очерком и образцами текстов). – Москва, 2001. – 232 с.

Говірки гуцульсько-закарпатського порубіжжя	75
Закарпатська область	75
Верхнє Водяне Рахівського району	75
Гуцульські говірки	78
Івано-Франківська область	78
Космач Косівського району	78
Бойківські говірки	80
Івано-Франківська область	80
Осмолода Рожнятівського району	80
Львівська область	81
Вовче Турківського району	81
Урич Сколівського району	83
Говірки бойківсько-надсянського порубіжжя	84
Львівська область	84
Росохи Старосамбірського району	84
Надсянські говірки	86
Львівська область	86
Годині Мостиського району	86
Губичі Старосамбірського району	87
Прилбичі Яворівського району	89
Наддністрянські говірки	91
Івано-Франківська область	91
Болахів, обласне підпорядкування	91
Львівська область	96
Боратин Бродівського району	96
Тернопільська область	99
Волиця Підгаєцького району	99
Золотий Потік Бучацького району	100

Волинські говірки	101
Вінницька область	101
Вісвняники Козятинського району	101
Житомирська область	102
Вільськ Черняхівського району	102
Орепи Новоград-Волинського району	103
Першотравенськ Баранівського району	104
Хмельницька область	105
Бережинці Теофіпольського району	105
Завалійки Волочиського району	106
Захарівці Хмельницького району	107
Користова Волочиського району	108
Котелянка Полонського району	109
Новолабунь Полонського району	110
Плесна Шепетівського району	111
Човгузів Теофіпольського району	112
Говірки волинсько-подільського	
порубіжжя	113
Житомирська область	113
Вигнанка Любарського району	113
Скраглівка Бердичівського району	115
Подільські говірки	116
Вінницька область	116
Білоусівка Тульчинського району	116
Вазлуївка Чернівецького району	119
Голинчинці Шаргородського району	120
Гриненки Немирівського району	121
Кам'яногірка Іллінецького району	122
Каришків Барського району	123
Кинашів Тульчинського району	124
Конищів Мурованокуриловецького району	126
Михайлівка Тульчинського району	127
Могилівка Жмеринського району	129
Северинівка Жмеринського району	131

Станіславка Тульчинського району	132
Тернопільська область	133
Іванків Борщівського району	133
Пищатинці Борщівського району	134
Хмельницька область	135
Вишнівчик Чемеровецького району	135
Дерев'яне Кам'янець-Подільського району	136
Загоряни Новоушицького району	138
Лісоводи Городоцького району	139
Лошківці Дунаєвецького району	140
Маків Дунаєвецького району	141
Нефедівці Кам'янець-Подільського району	142
Петрівське Дунаєвецького району	143
Хоптинці Городоцького району	144
Черче Чемеровецького району	145
ПІВНІЧНЕ НАРІЧЧЯ	147
Західнополіські говірки	149
Брестська область (Республіка Білорусь)	149
Величковичі Каменецького району	149
Волинська область	151
Грибовиця Іваничівського району	151
Жашковичі Іваничівського району	152
Ізов Володимир-Волинського району	154
Мельники Шацького району	156
Сильне Ківерцівського району	157
Середньополіські говірки	158
Житомирська область	158
Беги Коростенського району	158
Кишин Олевського району	159
Колосівка Овруцького району	160
Купеч Коростенського району	161
Рівненська область	162
Залужжя Дубровицького району	162

Східнополіські говірки	164
Київська область	164
Вишеньки Бориспільського району.....	164
Любарці Бориспільського району	166
Сумська область	167
Вовна Шосткинського району.....	167
Чернігівська область	172
Билка Коропського району	172
Вересоч Куликівського району	174
Вертіївка Ніжинського району	177
Дягова Менського району	179
Жернівка Коропського району.....	181
Змітнів Сосницького району.....	184
Карпилівка Козелецького району.....	186
Кіпті Козелецького району.....	190
Кувечичі Чернігівського району.....	193
Кучинівка Сновського району.....	195
Пручаї Прилуцького району	197
Салтикова Дівиця Куликівського району	201
Самсонівка Корюківського району	205
Сохачі Коропського району.....	209
Стара Рудня Сновського району	210
Сядрине Корюківського району.....	212
Говірки східнополісько-середньо- наддніпрянського порубіжжя	215
Сумська область	215
Козацьке Конотопського району	215
ПІВДЕННО-СХІДНЕ НАРІЧЧЯ	217
Середньонаддніпрянські говірки	219
Київська область	219
Дрозди Білоцерківського району.....	219
Коженики Білоцерківського району	220
Маслівка Миронівського району	221
Скребиші Білоцерківського району.....	222

Ульянівка Переяслав-Хмельницького району . . .	223
Хохітва Богуславського району.	224
Черкаська область	225
Васютинці Чорнобаївського району	225
Великий Хутір Драбівського району	226
Гарбузин Корсунь-Шевченківського району. . .	227
Коробівка Золотоніського району	229
Лисянка Лисянського району	232
Малі Канівці Чорнобаївського району	234
Підставки Золотоніського району	235
Сушки Канівського району	241
Шпола Шполянського району.	242
Говірки середньонаддніпрянсько-подільського порубіжжя	246
Київська область	246
Лук'янівка Таращанського району.	246
Черкаська область	247
Молодецьке Маньківського району.	247
Говірки середньонаддніпрянсько-волинського порубіжжя	249
Київська область	249
Антонів Сквирського району	249
Торчиця Ставищенського району	250
Полтавська область	251
Тарандинці Лубенського району	251
Говірки середньонаддніпрянсько-степового порубіжжя	252
Кіровоградська область	252
Михайлівка Олександрівського району	252
Нижчі Верещаки Олександрівського району . . .	253
Говірки мішаного типу на середньонаддніпрянській основі	254
Полтавська область	254
Гриньки Глобинського району.	254

Степові говірки	255
Донецька область	255
Времівка Великоновосілківського району.....	255
Гришине Покровського району.....	256
Зоряне Мар'їнського району	257
Кам'янка Добропільського району	258
Костянтинівка Мар'їнського району.....	260
Красноподілля Добропільського району	261
Селидове, обласне підпорядкування.....	262
Шахтарськ, обласне підпорядкування	263
Щербинівка, Торецька міська рада	265
Кіровоградська область	267
Глодоси Новоукраїнського району.....	267
Триліси Олександрівського району	274
Слобожанські говірки	275
Луганська область	275
Біловодськ Біловодського району	275
Білолуцьк Новопокровського району	280
Бондареве Старобільського району.....	281
Лизине Білокуракинського району	284
Лимарівка Біловодського району	285
Лисогорівка Новопокровського району	287
Мілуватка Сватівського району	291
Піски Новопокровського району	293
Проїждже Старобільського району.....	296
Старобільськ Старобільського району.....	299
Травневе Сватівського району	301
Шовкунівка Білокуракинського району.....	302
Говірки слобожансько-степового	
порубіжжя	305
Донецька область	305
Новомиколаївка Слов'янського району	305
ЕКСПЛОРАТОРИ	309